

Paprikawater

In het Friese Sexbierum, vlak achter de Waddenzeedijk is glastuinbouwbedrijf Hartman gevestigd. Hier groeien het hele jaar door glanzend rode paprika's. Maar dat is wel hard werken, zegt teeltmanager Ariën Hartman. „Paprika's telen is topsport. Je hebt licht nodig en veel water. Heel veel water.”

A.C Hartman B.V. is een familiebedrijf. „Mijn opa kwam in 1969 van het Westland naar Sexbierum. Zijn glastuinbouwbedrijf aan de rand van Den Haag moest wijken voor stadsuitbreiding”, vertelt Ariën. Met zeven zoons zette Hartman zijn bedrijf voort in Fryslân. „Het was niet alleen financieel aantrekkelijk om ons in Sexbierum te vestigen, maar van alle plaatsen in Nederland telt deze plek het grootste aantal zonuren per jaar.”

SUPERMARKT

Het ruikt heerlijk in de kassen en overal glanzen stevige, rode paprika's tussen de groene bladeren. „In 1980 besloten we onze producten niet langer naar de veiling te brengen. We sloten een overeenkomst met Albert Heijn en leveren sindsdien al onze producten rechtstreeks aan de supermarktketen. Dat heeft ons bedrijf geen kwaad gedaan.” „Op een mooie zomerdag gebruiken we hier

zomaar 100 m³ water per hectare, op jaarbasis ongeveer 1.500 liter per vierkante meter”, vertelt Ariën. De onderneming is overigens heel zuinig met water. Duurzaamheid staat hoog op de agenda. In juli kreeg Hartman nog de Ranking of the Grower Award uitgereikt, als meest duurzame tuinder in de categorie Groenten Combinatie.

ZUINIG MET WATER

„We mengen een uitgekiende mix aan voedingsstoffen door het water en leiden dit via een intern bewaterings-

systeem door de kassen. Het voedingswater dat de plant niet gebruikt vangen we op en zuiveren we. Daarna gebruiken we het opnieuw.” De tuinder vangt in meerdere bassins jaarlijks zo’n 140.000 m³ regenwater op. Dit wordt aangevuld met eenzelfde hoeveelheid leidingwater. Hartman behoort daarmee tot de gro-

tere klanten van Vitens, aldus relatiemanager Wilco van Veen. „Aan regenwater alleen hebben ze niet genoeg, Hartman kan niet zonder leidingwater. Ook al zouden ze hier het liefst alleen regenwater gebruiken.”

ZOUT WATER

Het hoge natriumgehalte in het drinkwater vormt het probleem, legt Ariën uit. „De planten nemen geen natrium op. De stof stapelt zich op in het water, dat daardoor steeds zouter wordt. Dat lossen we op door het water te verdunnen of het niet opnieuw te gebruiken. Uiteindelijk verbruiken we daardoor meer water

en voedingsstoffen. Wilco en Ariën hebben er regelmatig contact over. Wilco: „Het is gewoon pech. Het natriumgehalte van productielocatie Spannenburg is net iets hoger dan in de rest van Friesland. Normaal gesproken geen probleem, maar wel voor een tuinbouwbedrijf. We willen dat graag oplossen. Dan heeft Hartman niet alleen minder water nodig, maar oogsten ze uiteindelijk ook meer paprika’s. Geen eenvoudige opgave, maar wel een mooie uitdaging om dat samen voor elkaar te krijgen.”

OVER HARTMAN

A.C. Hartman B.V. Glastuinbouwbedrijf groeide sinds 1969 uit tot een grote onderneming met een oppervlakte van circa 50 hectare. Het bedrijf is een vooraanstaande leverancier van paprika’s en tomaten in vele soorten, komkommers, aubergines en witlof. Behalve in Sexbierum heeft de tuinder ook vestigingen in Klazienaveen, Oosterbierum en het Spaanse Almería. In Oosterbierum worden komkommers, paprika’s en tomaten biologisch geteeld. Dankzij de Spaanse vestiging kan het bedrijf het hele jaar door de levering van groenten garanderen. In 2001 nam A.C. Hartman B.V. met twee partners een witlofbedrijf uit Sexbierum over; het is nu het grootste witlofbedrijf ter wereld.

